

آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها + اصلاحات و الحاقات

نوع سند: آیین‌نامه‌ها و مقررات - شماره: 31636

آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها + اصلاحات و الحاقات

هیئت وزیران دوم خرداد ماه 1386 آیین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها را تصویب کرد. هیئت وزیران در جلسه دوم خرداد ماه 1386 بنا به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و به استناد ماده (14) قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها (مصوب 1385) آیین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها را تصویب کرد. آخرین اصلاحات این آیین‌نامه در سال 1400 انجام شده است.

ماده 1

ماده 1 در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مربوط به کار می‌رود:

الف قانون: قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها مصوب 1374 و اصلاحیه آن مصوب 1385 که از این پس در این آیین‌نامه به اختصار قانون نامیده می‌شود.

ب محدوده شهر، حریم شهر، محدوده شهرک و محدوده روستا: محدوده‌ای که بر اساس «قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آن‌ها مصوب 1384» به تصویب مراجع قانونی ذی ربط رسیده یا خواهد رسید.

پ طرح هادی روستا: طرحی که ضمن ساماندهی و اصلاح بافت موجود میزان و مکان گسترش آبی و نحوه نیازمندی‌های عمومی روستایی را حسب مورد در قالب مصوبات طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی یا طرح‌های جامع ناحیه‌ای تعیین می‌نماید.

ت (اصلاحی 12/05/1397) - اراضی زراعی و باغ‌ها: اراضی زیر کشت، آیش و باغ‌ها شامل آبی یا دیم اعم از

دایر یا بایر و نهالستان و قلمستان که سابقه بهره برداری قانونی داشته باشد و اراضی موضوع تبصره (4) الحاقی به ماده (1) قانون.

ث کمیسیون: کمیسیون تبصره (1) ماده (1) قانون می‌باشد.

ج کمیسیون تقویم: کمیسیون تبصره (3) الحاقی ماده (2) قانون می‌باشد.

چ تفکیک: در مقررات ثبتی عبارت است از تقسیم مال غیرمنقول به قطعات کوچکتر.

ح افراز: در اصطلاح قضایی و ثبتی عبارت است از جدا کردن سهم مشاع شریک یا شرکاء و یا تقسیم مال غیرمنقول مشاع بین شرکاء به نسبت سهم آنان.

خ تقسیم: اعم است از تفکیک و افراز و غیر آن.

د تغییر کاربری: هرگونه اقدام که مانع از بهره برداری و استمرار کشاورزی اراضی زراعی و باغ‌ها در قالب ایجاد بنا، برداشتن یا افزایش شن و ماسه و سایر اقداماتی که بنا به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی تغییر کاربری محسوب شود.

ذ مالک یا صاحب زمین: شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی که بر اراضی زراعی یا باغی با ارایه سند مالکیت یا گواهی اداره ثبت مشعر بر مالکیت بوده و یا موافق احکام قطعیت یافته صادره از محاکم قضایی مالکیت آنان محقق شده باشد و چنانچه اراضی مذکور در مناطق مشمول اعلان ثبت عمومی و اجباری نباشد و از قدیم الایام از سوی اشخاص به عنوان مالک مورد بهره برداری واقع و شورای اسلامی محل تصرف مالکانه (قاعده ید) متقاضی را تأیید نماید و مستثنی بودن اراضی موردنظر از انواع اراضی ملی و دولتی به تأیید مراجع ذیصلاح رسیده باشد، مالک تلقی می‌شود.

ر طرح‌های تملک و دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب مجلس شورای اسلامی (ملی - استانی): طرح‌هایی که دارای موافقتنامه مبادله شده بین دستگاه اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یا استان (بنا به مورد) باشد.

ز (اصلاحی 1396/06/08) - طرح‌های خدمات عمومی مورد نیاز مردم موضوع تبصره (2) اصلاحی ماده (2) قانون منحصراً به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است، با رعایت ضوابط ذیل تعیین می‌شود:

1 - اخذ موافقت اصولی یا جواز تأسیس با رعایت ضوابط استقرار و سایر مقررات مربوط از دستگاه‌های ذی ربط.

2 - تشخیص ضرورت تغییر کاربری از کمیسیون تبصره (1) ماده (1) قانون.

3 - تعیین کاربری توسط کارگروه تخصصی و شورای برنامه ریزی و توسعه استان و در محدوده حریم راه‌های برون شهری توسط وزارت راه و شهرسازی.

4 - اخذ پروانه ساختمان از شهرداری‌ها در حریم شهرها و در خارج از حریم شهرها از مراجع صدور پروانه بر اساس ماده (10) آیین نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها موضوع تصویب نامه شماره 31636/ت/47097 ه مورخ 1391/2/20 و اصلاحات بعدی آن و در محدوده یکصد متر از انتهای حریم راه‌ها و راه آهن از وزارت راه و شهرسازی.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1396/06/08) - مصادیق موضوع بند یاد شده به شرح پیوست که به مهر "پیوست تصویب نامه هیئت وزیران" تأیید شده است تعیین می‌شود. وزارت جهاد کشاورزی موظف است پیشنهاد اصلاح یا تکمیل مصادیق مزبور را حسب مورد در مقاطع زمانی یک ساله به هیئت وزیران ارایه نماید. متقاضیان مصادیق بند یاد شده باید در احداث تأسیسات مربوطه موارد زیر را به ترتیب اولویت رعایت نمایند.

1- اخذ موافقت اصولی یا جواز تاسیس از دستگاه ذی ربط.

2 - اخذ مجوز ضرورت تغییر کاربری از کمیسیون تبصره (1) ماده (1) قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها.

3- تعیین کاربری در کارگروه معماری و شهرسازی استان‌ها در حریم شهرها و خارج از آن توسط کمیسیون ماده (13) آیین نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده و حریم شهرها.

4 - اخذ پروانه ساختمان از شهرداری‌ها در حریم شهرها و مراجع موضوع ماده (6) آیین نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده و حریم شهرها.

تبصره 1

تبصره 1 - متقاضیان طرح‌های یاد شده باید در احداث تأسیسات مربوط، ضوابط فوق را به ترتیب اولویت رعایت نمایند.

پیوست

ردیف

مصادق

ردیف

مصادق

1

طرح‌های گردشگری

17

نمایشگاه‌های بین المللی

2

مجتمع‌های خدماتی رفاهی بین راهی

18

جایگاه‌های عرضه سوخت و فرآورده‌های نفتی

3

مجتمع‌های تفریحی و توریستی غیرمسکونی (هتل، متل و ...)

19

پارکینگ‌های عمومی

مجتمع‌های ورزشی

20

مراکز خدمات کشاورزی روستایی

5

استخرهای آب گرم و آب‌های معدنی و محوطه مورد نیاز آنها

21

ایستگاه‌ها و تاسیسات مربوط به خدمات زیربنایی آب، برق، گاز، تلفن و فاضلاب

6

زائرسرا و توسعه اماکن زیارتی

22

محل دفن زباله و بازیافت آن

7

مساجد و نمازخانه‌های بین راهی

23

آسایشگاه‌ها، خانه سالمندان و مراکز نگهداری بیماران خاص

8

سرویس‌های بهداشتی

24

پایگاه‌های امدادی

فرودگاه‌ها

25

مراکز آموزش و تحقیقات کشاورزی

10

پایانه‌های مسافربری و باربری

26

گورستان‌ها

11

پایانه‌ها و بازارچه‌های مرزی

27

آب انبارهای عمومی

12

راه‌ها و راه آهن و تاسیسات وابسته و حریم آن‌ها و کارگاه‌های راه سازی

28

ایستگاه‌های هواشناسی

13

راهدارخانه‌ها

29

نیروگاه‌های تولید و تاسیسات توزیع برق

میادین میوه و تره بار

بنادر و تاسیسات وابسته

باغ وحش

کشتارگاه‌ها

پارک‌ها و فضای سبز

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 1396/06/08) – دستگاه اجرایی صادرکننده موافقت اصولی یا جواز تأسیس موظف است از زمان صدور مجوز و در طول بهره برداری و پس از آن به طور مستمر نظارت نموده و در مقاطع زمانی شش ماهه گزارش اقدامات صورت گرفته را به سازمان جهاد کشاورزی استان اعلام و در صورت هرگونه تخلف و تغییر طرح، مراتب را به سازمان مذکور منعکس تا در اجرای ماده (10) قانون ضمن توقف عملیات، نسبت به اعمال ماده (2) قانون و اخذ عوارض مربوط اقدام نماید.

تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 1400/01/15) – در رابطه با طرح‌های توسعه و عمران شهری و تغییرات بعدی آن و نیز ایجاد شهرک‌های مسکونی و افزایش محدوده شهرها به شرح زیر اقدام می‌شود:

1 – طرح‌های توسعه و عمران شهری و تغییرات بعدی آن (تصویب و بازنگری) که به تصویب مراجع قانونی ذی

رابط (شورای برنامه ریزی و توسعه استان - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران) می‌رسد، نیاز به اخذ مجوز از کمیسیون ندارد.

2 - ایجاد شهرک‌های مسکونی پس از تصویب مراجع ذی صلاح و همچنین افزایش محدوده مصوب شهرها به صورت موردی به عنوان مغایرت اساسی با طرح جامع و تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با استفاده از اراضی که قابلیت کشت و تولید محصولات کشاورزی را نداشته باشد، در صورت تشخیص ضرورت توسط کمیسیون، از شمول عوارض ماده (2) قانون معاف است.

تبصره 4

تبصره 4 (الحاقی 1396/06/08) - در صورت درخواست جدید برای تغییر طرح‌های خدمات عمومی مورد نیاز مردم به سایر طرح‌ها، پس از طرح پرونده در کمیسیون تبصره (1) ماده (1)، موضوع مشمول عوارض موضوع ماده (2) قانون خواهد بود.

تبصره 5

تبصره 5 (الحاقی 1397/04/06) - واحدهای اقامتی واقع در مناطق و مجتمع‌های موضوع ردیف‌های (26) و (28) جدول پیوست جزء لاینفک طرح برای استفاده عموم بوده و افزای و تفکیک عرصه و اعیان و فروش و نقل و انتقال به سایر اشخاص حقیقی و حقوقی ممنوع است.

تبصره 6

تبصره 6 (الحاقی 1397/04/06) - دستورالعمل تعیین نصاب‌ها، تعاریف، مکان‌یابی و درجه بندی فعالیت‌های موضوع ردیف‌های (26)، (27) و (28) جدول پیوست ظرف یک ماه پس از ابلاغ این تصویب نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تهیه و ابلاغ می‌شود.

جدول مصادیق طرح‌های خدمات عمومی مورد نیاز عموم مردم

ردیف

مصادیق

ردیف

مصادق

1

مجتمع خدمات رفاهی بین راهی در خارج از حریم شهرها

14

محل دفن زباله و بازیافت آن

2

انواع هتل‌ها

15

پایگاه‌های امدادی جاده‌ای

3

استخرهای آب گرم و آب‌های معدنی

16

مراکز آموزش تحقیقات کشاورزی

4

مجتمع ورزشی

17

آرامستان‌ها

5

مساجد و نمازخانه‌های بین راهی

ایستگاه‌های هواشناسی و پایش محیط زیست

6

سرویس‌های بهداشتی بین راهی

19

نیروگاه‌های تولید و تأسیسات توزیع برق

7

پایانه‌های مسافربری و باربری

20

بنادر و تأسیسات وابسته

8

راه‌های عمومی و راه آهن و تأسیسات وابسته و حریم آن‌ها و کارگاه‌های راه سازی

21

فرودگاه‌ها

9

ایستگاه‌های مترو بین شهری و حومه

22

پایانه‌ها و بازارچه‌های مرزی

10

مرکز ارایه خدمات مکانیزه به کشاورزان

توقفگاه ماشین آلات سنگین در حریم شهرها

راهدارخانه‌ها

آب انبارهای عمومی

جایگاه‌های عرضه سوخت

اراضی بایری که تبدیل به فضای سبز می‌شود

ایستگاه‌ها و تاسیسات مربوط به خدمات زیربنایی آب، برق، گاز و فاضلاب

منطقه نمونه گردشگری واقع در خارج از حریم شهرها با تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (در

اراضی درجه (3) و بیشتر)

بوم گردی واقع در بافت‌های کالبدی روستایی (در اراضی درجه (3) و بیشتر)

مجتمع گردشگری عمومی (در اراضی درجه (3) و بیشتر)

س مجوز موضوع ماده (7) قانون: موافقتی اصولی یا جواز تأسیسی که توسط دستگاه‌های اجرایی ذی ربط در

چارچوب قوانین و مقررات مربوط صادر می‌شود.

ش مجوز یا پروانه ساخت موضوع ماده (8) قانون: موافقتی که توسط دستگاه‌های ذی ربط در احداث بنا و تأمین و واگذاری خدمات و تأسیسات زیربنایی مانند آب، برق، گاز و تلفن صادر می‌شود.

ص اراضی داخل محدوده روستاهای دارای طرح هادی مصوب: محدوده شامل بافت موجود روستا و گسترش آتی آن در دوره طرح هادی روستا می‌باشد.

ماده 2

ماده 2 دبیرخانه کمیسیون در سازمان جهاد کشاورزی استان مستقر بوده و مدیر امور اراضی، دبیر کمیسیون می‌باشد.

تبصره

تبصره نماینده دستگاه اجرایی ذی ربط جهت شرکت در جلسه کمیسیون بدون داشتن حق رأی از سوی دبیر دعوت خواهد شد.

ماده 3

ماده 3 درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی برای تغییر کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها همراه مدارک ثابت کننده و قانونی مالکیت، جواز تأسیس یا موافقت اصولی طرح مورد نظر، نقشه عرصه مورد اجرای طرح، نظریه اداره کل حفاظت محیط زیست استان و حسب مورد پاسخ استعلام دستگاه‌های ذی ربط در چارچوب ماده (7) قانون، تحویل دبیرخانه می‌گردد.

تبصره 1

تبصره 1 درخواست دستگاه‌های مجری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (طرح‌های ملی استانی) و طرح‌های خدمات عمومی مورد نیاز مردم و گردشگری با ارایه مصوبه مرجع قانونی ذی ربط و دو نسخه کروکی محل و نقشه عرصه در مقیاس 1/ 500 مورد اجرای طرح بصورت خارج از نوبت در کمیسیون مطرح خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 نحوه و چگونگی دریافت تقاضا، تشکیل و تکمیل پرونده اعم از استعلام‌های مورد نیاز، بررسی کارشناسی اولیه، مطرح نمودن درخواست‌ها در کمیسیون، نگهداری سوابق و مصوبات و ابلاغ تصمیمات کمیسیون و کمیسیون تقویم به متقاضی بر اساس دستورالعملی خواهد بود که ظرف مدت دو ماه از سوی وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور اراضی) تهیه و ابلاغ می‌گردد.

تبصره 3

تبصره 3 دبیرخانه کمیسیون موظف است در صورت عدم تکمیل مدارک مورد لزوم از سوی متقاضی ظرف یک ماه از تاریخ ثبت درخواست، پرونده را از دستور کار کمیسیون خارج نماید. بدیهی است در صورت ارایه مدارک و مستندات، پرونده حسب نوبت در دستور کار کمیسیون قرار می‌گیرد.

تبصره 4

تبصره 4 جلسات کمیسیون با حضور رییس و حداقل سه عضو دیگر رسمیت دارد و تصمیمات آن با حداقل سه رأی موافق معتبر و لازم الاجرا خواهد بود. کمیسیون موظف است ظرف دو ماه از تاریخ ثبت درخواست یا استعلام در دبیرخانه نسبت به بررسی موضوع اقدام و نتیجه را از طریق دبیرخانه به متقاضی ابلاغ نماید.

تبصره 5

تبصره 5 دبیرخانه کمیسیون از رؤسای سازمان‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و صنایع و معادن استان برای شرکت در جلسات دعوت به عمل خواهد آورد.

ماده 4

ماده 4 در صورت موافقت کمیسیون با تغییر کاربری اراضی زراعی یا باغ مورد تقاضا، دبیر کمیسیون مراتب را به همراه کروکی یا نقشه، مشخصات کامل ملک به منظور تعیین قیمت روز اراضی زراعی یا باغ با کاربری جدید به کمیسیون تقویم اعلام و پس از اخذ نظریه کمیسیون یاد شده و اعلام به متقاضی و ارایه گواهی لازم توسط وی

مبنی بر واریز عوارض موضوع ماده (2) قانون به حساب خزانه داری کل کشور، مجوز تغییر کاربری را صادر و به مرجع استعلام کننده و متقاضی اعلام می‌نماید. مجوز صادره از زمان ابلاغ به متقاضی به مدت دو سال دارای اعتبار می‌باشد.

تبصره

تبصره در مواردی که بعد از پایان اعتبار مجوز کمیسیون، مجدداً برای همان اراضی درخواست تمدید مجوز قبلی یا تقاضای تغییر کاربری برای طرح جدید ارایه گردد و کمیسیون موافقت نماید در صورت شمول عوارض موضوع ماده (2) قانون، با احتساب عوارض پرداختی قبلی مابه التفاوت تعیین و به متقاضی جهت واریز ابلاغ می‌گردد.

ماده 5

ماده 5 در مواردی که به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی یا سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها در صدور مجوز تغییر کاربری توسط کمیسیون رعایت مقررات این قانون نگردیده باشد، موضوع جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم لازم به کمیسیون تبصره (7) الحاقی ماده یک قانون احاله می‌گردد و کمیسیون موظف است حداکثر پس از دو ماه از تاریخ ارجاع نسبت به موضوع اخذ تصمیم و ابلاغ نماید.

تبصره

تبصره وزارتخانه‌های کشور، مسکن و شهرسازی و سازمان حفاظت محیط زیست موظفند معاونین ذی ربط را جهت عضویت در کمیسیون مذکور، به وزارت جهاد کشاورزی معرفی نمایند.

ماده 6

ماده 6 (اصلاحی 1397/12/05) - ضوابط تشخیص اراضی زراعی و باغ‌ها در خارج از محدوده شهرها، شهرک‌ها و طرح هادی روستاها به شرح زیر است:

الف (الحاقی 1397/12/05) - اراضی زراعی و باغ‌های دارای سابقه بهره برداری و اراضی تحت فعالیت‌های موضوع تبصره (4) الحاقی به ماده (1) قانون که در حکم اراضی زراعی و باغ‌ها محسوب می‌شوند، توسط

کارگروهی متشکل از مدیر، معاون فنی اجرایی و رئیس اداره امور اراضی جهاد کشاورزی شهرستان با رعایت ضوابط موضوع این آیین نامه بررسی می‌شوند. کارگروه یاد شده موظف است با در نظر گرفتن وضعیت و موقعیت اراضی مورد نظر و کاربری سایر اراضی همجوار و با لحاظ یک یا چند مورد از موارد نه گانه زیر، نظریه خود را ظرف بیست روز اعلام نموده و نسبت به تشخیص زراعی یا باغی بودن عرصه و یا غیرزراعی و باغی بودن محل مورد نظر اقدام نماید و مراتب توسط مدیر جهاد کشاورزی شهرستان به مراجع ذی ربط ارسال شود:

1- سند مالکیت، بنچاق و نسق زراعی که مؤید زراعی بودن زمین یا باغ باشد.

2- سوابق کشت و کار و تولیدات کشاورزی موضوع تبصره (4) الحاقی به ماده (1) قانون فارغ از زمان احداث.

3- اراضی زراعی و باغ‌های واقع در محدوده قطب‌های کشاورزی و یا شرکت‌های سهامی زراعی یا شرکت‌های تعاونی تولید و مانند آنها.

4- استعلام محلی.

5- سایر اراضی زراعی و باغ‌ها واقع در زیردست سدها و شبکه‌های آبیاری که در اجرای برنامه‌های توسعه به قلمرو اراضی کشاورزی افزوده می‌شود.

6- نظریه مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی در رابطه با کیفیت آب و خاک حسب نیاز.

7- تهیه گزارش مصور (عکس، فیلم و...)

8- استفاده از عکس‌های هوایی یا تصاویر ماهواره‌ای عرصه مورد نظر حسب نیاز.

9- منابع تأمین آب برای اراضی آبی.

ب (الحاقی 12905/1397) - مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مکلف است همزمان با بررسی کارشناسی، مراتب وقوع یا عدم وقوع اراضی مورد نظر در مناطق چهارگانه محیط زیست موضوع بند (الف) ماده (3) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب 1353- را از اداره حفاظت محیط زیست شهرستان استعلام نماید. اداره یاد شده نیز مکلف است ظرف پانزده روز نظریه خود را به مدیریت جهاد کشاورزی اعلام نماید. عدم ارسال پاسخ در مهلت تعیین شده مانع از انجام اقدامات بعدی نخواهد بود.

پ (الحاقی 12905/1397) - نظریه کارگروه موضوع بند (الف) این ماده ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ آن قابل تجدیدنظرخواهی است و تجدیدنظر نسبت به نظریه یاد شده ظرف پانزده روز از زمان درخواست متقاضی،

توسط هیئتی به ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی و عضویت معاون مربوط و مدیر امور اراضی استان صورت می‌پذیرد.

ت (الحاقی 1397/12/05) - مدیر جهاد کشاورزی شهرستان در موارد تغییر کاربری غیرمجاز با توجه به ضرورت اقدام به موقع جهت پیشگیری از ادامه ساخت و ساز غیرمجاز و طرح شکایت در مراجع قضایی، رأساً با رعایت ضوابط موضوع این آیین نامه نسبت به تشخیص اراضی زراعی و باغ‌ها اقدام می‌نماید.

ث (الحاقی 1397/12/05) - وزارت جهاد کشاورزی موظف است در مناطقی که طرح حدنگاری (کاداستر) اراضی کشاورزی اجرا شده است، اطلاعات مکانی و توصیفی طرح را در تشخیص نوع اراضی زراعی و باغی ملاک عمل قرار دهد.

ج (الحاقی 1397/12/05) - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور اراضی کشور) موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب نامه، نسبت به ایجاد سامانه الکترونیکی ثبت اطلاعات فرآیند تشخیص اراضی زراعی و باغ‌ها از زمان درخواست متقاضی تا اعلام نظریه نهایی به صورت برخط اقدام و اطلاعات آن را برای استفاده سایر دستگاه‌ها در دسترس قرار دهد.

ماده 7

ماده 7 استانداری، امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی استان‌ها موظفند ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، نمایندگان خود را برای عضویت در کمیسیون تقویم شهرستان‌ها به دبیرخانه کمیسیون معرفی نمایند. کمیسیون تقویم در مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان تشکیل و جلسات آن با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و رأی اکثریت اعضاء معتبر و لازم الاجرا است.

ماده 8

ماده 8 به منظور ایجاد وحدت رویه اجرایی در نحوه تقویم و ارزیابی اراضی موضوع قانون و نظارت بر آن ظرف دو ماه پس از تصویب این آیین نامه، دستورالعمل مشترکی از سوی وزارتخانه‌های کشور، امور اقتصادی و دارایی، مسکن و شهرسازی و جهاد کشاورزی تهیه و توسط وزارت جهاد کشاورزی به استان‌ها ابلاغ خواهد شد.

تبصره

تبصره تصمیم کمیسیون تقویم از زمان اعلام به متقاضی به مدت شش ماه اعتبار خواهد داشت و در صورت انقضای مدت مذکور و عدم واریز عوارض، قیمت ملک مجدداً توسط کمیسیون تقویم تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده 9

ماده 9 ادارات ثبت اسناد و املاک، دفاتر اسناد رسمی و سایر هیئت‌ها و مراجع مربوط موظفند در هنگام تفکیک، افراز و تقسیم اراضی زراعی و باغ‌های واقع در خارج از محدوده شهرها و شهرک‌ها و طرح هادی روستایی، نظر سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت جهاد کشاورزی) را استعلام و تفکیک، افراز و تقسیم اینگونه اراضی پس از تأیید مدیریت جهاد کشاورزی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره

تبصره ضوابط و حد نصاب‌های تفکیک، افراز و تقسیم اراضی ظرف دو ماه پس از صدور این آیین نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و پس از تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست و سازمان‌های جهاد کشاورزی اعلام خواهد شد.

ماده 10

ماده 10 مصادیق و ضوابط موضوع تبصره (4) ماده (1) و تبصره (1) ماده (2) قانون ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، طی دستورالعملی حسب مورد با همکاری وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی، صنایع و معادن و سازمان‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و حفاظت محیط زیست تهیه و توسط وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ خواهد شد.

ماده 11

ماده 11 وزارت جهاد کشاورزی موظف است در اجرای ماده (10) قانون ظرف یک ماه مصادیق اقداماتی که تغییر کاربری غیرمجاز بوده و جرم محسوب می‌شود را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده 12

ماده 12 به منظور اجرای قانون و جلوگیری از هرگونه عملیات تغییر کاربری غیرمجاز متخلف در اراضی زراعی و باغها، مأموران جهاد کشاورزی مکلفند ضمن بازدید از اراضی زراعی و باغها در صورت مشاهده هرگونه جرم ضمن توقف عملیات با رعایت ماده (10) قانون، نسبت به تنظیم صورتجلسه اقدام نمایند.

تبصره 1

تبصره 1 مأموران جهاد کشاورزی مکلفند توقف عملیات اجرایی را به مالک یا قائم مقام قانونی وی به صورت مکتوب اخطار و اعلام نمایند. چنانچه مرتکب پس از اعلام مأموران جهاد کشاورزی به اقدامات خود ادامه دهد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است بنا به درخواست مأموران جهاد کشاورزی از ادامه عملیات متخلف جلوگیری نماید.

تبصره 2

تبصره 2 مدیریت جهاد کشاورزی مکلف است با توجه به صورتجلسه تنظیمی در اسرع وقت نسبت به معرفی مجرم یا مجرمین به مراجع قضایی اقدام نماید. مراجع قضایی برابر مقررات مربوط به تخلف رسیدگی و حکم مقتضی را صادر می‌نمایند.

ماده 13

ماده 13 مأموران وزارت جهاد کشاورزی مکلفند در چارچوب تبصره‌های (1) و (2) ماده (10) قانون با حضور نیروی انتظامی و نماینده دادسرا یا دادگاه محل، ضمن تنظیم صورتجلسه، رأساً نسبت به قلع و قمع بنا و مستحذات، اقدام و وضعیت زمین را به حالت اولیه اعاده نمایند.

ماده 14

ماده 14 فعالیت‌های موضوع تبصره (4) الحاقی به ماده یک قانون بهینه کردن تولیدات بخش کشاورزی بوده و در حکم اراضی زراعی و باغها می‌باشد. در صورتی که مجریان فعالیت‌های این تبصره قصد تغییر کاربری این

فعالیت‌ها را داشته باشند باید مجوز کمیسیون را اخذ نمایند و چنانچه بدون اخذ مجوز از کمیسیون تغییر کاربری غیرمجاز دهد اقدام آنان جرم محسوب و مطابق سایر مفاد این قانون با آن‌ها برخورد می‌شود.

ماده 15

ماده 15 وزارت کشور، وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سایر مراجع ذی ربط، موظفند در اجرای قانون همکاری‌های لازم را با وزارت جهاد کشاورزی بعمل آورند.

ماده 16

ماده 16 (اصلاحی 16/03/1389) نحوه و چگونگی پرداخت حق جلسه و حق الزحمه اعضای کمیسیون‌ها و مجریان این قانون با رعایت ماده (93) قانون مدیریت خدمات کشوری، توسط وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک هیأت دولت تعیین و ابلاغ می‌شود.

ماده 17

ماده 17 سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است به منظور اجرای ماده (4) اصلاحی قانون، ردیف‌های اعتباری مستقلی برای وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و مسکن و شهرسازی اختصاص دهد و همه ساله درآمدهای موضوع این ماده را به ترتیب هشتاد درصد (80٪) و بیست درصد (20٪) در بودجه سنواتی دستگاه‌های یاد شده منظور نماید.